

Legenda	
Plaatsnaam	
	weg
	route
	route [2]
	snelweg
	dijk
	parkeerplaats
	uitzichtpunt

De wandelroute bij de Ennemaborg is zes kilometer lang. De route is tot de helft in te korten. Het startpunt is in Midwolda aan de Hoofdweg. Het terrein rond de Ennemaborg wordt begraaasd door konikpaarden. Honden zijn om deze reden niet toegestaan. De wandeling is niet geschikt voor kinderwagens en rolstoelgebruikers. Houdt u ook met uw schoeisel rekening met mogelijk lastig begaanbare paden. Regelmatig worden er excursies gegeven in het terrein. Voor een excursiefolder kunt u contact opnemen met de Stichting het Groninger Landschap (050) 313 59 01.

- 1 Startpunt van de wandeling. U gaat langs de linkerkant van de borg, rondom de vijver en voor het koetshuis linksaf.
- 2 Na de brug over de buitengracht links, pad volgen tot de T-splitsing.
- 3 Op T-splitsing linksaf en gelijk weer rechts. Pad volgen tot eind.
- 4 Rechtsaf door het klaphek, u gaat nu begraaasd gebied in.

- 5 De route gaat linksaf, u loopt dit pad uit, halverwege het pad kunt u rechts naar een uitkijkheuvel.
- 6 Einde links tot de Middenlaan.
- 7 Op de Middenlaan rechts tot de brug. Voor de korte route gaat u hier niet rechtsaf, maar rechtdoor en vervolgt u de route vanaf punt 20.
- 8 Over de brug links. Voor het bankje langs, eerstvolgende pad rechts volgen tot aan de Middenlaan.
- 10 Linksaf door het klaphekje tot het volgende zijpad links.
- 11 Zijpad links inslaan, pad volgen tot bijna het einde. Met een scherpe bocht naar rechts keert u zich weer richting Middenlaan.
- 12 Linksaf de Middenlaan op en deze volgen tot de verharde Boslaan. Deze oversteken.

- 14 De route gaat rechtdoor tot de bosgrens. Linksaf over het zogenaamde Moordenaarslaantje, deze uitlopen.
- 16 Einde links.
- 17 Rechtsaf is een uitkijkheuvel. U steekt de Boslaan over, en bereikt de Turflaan. Deze volgen tot de brug van de Boezemleiding.
- 18 Over de brug linksaf tot de Middenlaan.
- 19 Rechtsaf de Middenlaan op tot het eerste zijpad rechts.
- 20 Dit zijpad inslaan en het pad naar links volgen tot einde van het bos.
- 21 Door het klaphek, linksaf tot de Middenlaan, deze vervolgen tot aan de borg.
- 22 Rechts langs de borg komt u bij de uitgang.

Fuut op nest. foto Omke Oudeman

Het Vrijwilligersteam van de Ennemaborg. foto Omke Oudeman

Van de volgende gebieden zijn wandel/fietsroutes verkrijgbaar

wandelroutes

- 1 Bij de **Ennemaborg** (Midwolda)
- 2 In het **Coendersbos** (Nuis)
- 3 Bij het **Iwema Steenhuis** (Niebert)
- 4 In de **Lettelberterpetten** (Lettelbert)
- 5 Bij en in **Bourtange**
- 6 In de **Westerbroekstermaderpolder** (Westerbroek)
- 7 In de **Oosterpolder** (Haren)
- 8 In **Leinwijk** (Kropswolde)
- 9 Bij **De Dollard** (Termunten)

fietsroutes

- 10 In het **Zuidlaardermeergebied**
- 11 In het **Reitdiepgebied**

De Stichting het Groninger Landschap houdt excursies in veel van haar gebieden. Op deze excursies is iedereen welkom. Er zijn excursiefolders beschikbaar. Deze kunt u gratis aanvragen bij de Stichting Het Groninger Landschap. Of kijk op www.groningerlandschap.nl

Informatie

Stichting Het Groninger Landschap

Rijksstraatweg 333
9752 CG Haren

telefoon (kantooruren)
(050)313 5901. winkel: (050)589 2714

E mail: kantoor@groningerlandschap.nl

www.groningerlandschap.nl

Stichting
Het Groninger Landschap

Ennemaborg

De eerste gegevens die bekend zijn van de Ennemaborg dateren uit de veertiende eeuw. Er was sprake van een omgracht bouwwerk, dat destijds aan de oevers van de Dollard lag en diende als opslagplaats van graan en zaaigoed. In de zeventiende eeuw kwam de borg tot bloei en werd de opslagplaats uitgebouwd tot het huidige pand. Men deed toen aan vervening en bosbouw. Tot begin 1900 bleven dit de middelen van bestaan, maar in de twintigste eeuw liep de vraag naar beide producten zo sterk terug dat de borg niet langer door particulieren geëxploiteerd kon worden. In 1965 kocht de Stichting het Groninger Landschap de Ennemaborg en omliggende terreinen, evenals een vijftal boerderijen, op. Tegenwoordig wordt de borg bewoond door Maya Wildevuur, een Groningse schilderes.

HET PARK

In de zeventiende en achttiende eeuw waren de tuinen rond de borg in Barokstijl aangelegd, deze stijl werd later vervangen door de Engelse landschapsstijl, onder meer gekenmerkt door heuvels, vijvers en kronkelpaadjes, die in de negentiende eeuw modern werd. De Stichting Het Groninger Landschap heeft de tuinen grotendeels teruggebracht in Barokstijl, hoewel enkele details in het bos nog aan de Engelse periode herinneren. Voor de borg is een gazon met stinzeplanten, aan de oostzijde is een appelboomgaard, aan de westzijde een notenboomgaard. Als u bij punt 2 van de route bent beland, heeft u een prachtig zicht op de 170

Libelle met pop.

jaar oude Lindelaan. Aan de zuidkant van de borg is alles symmetrisch aangelegd.

NATUURPLAS

In 1992 heeft de Stichting Het Groninger Landschap een natuurplas aangelegd op de terreinen van de Ennemaborg. Hiermee kon de Stichting invulling geven aan de behoefte om verpachte landbouwgronden om te vormen naar natuur. Naast de grote plas is een aantal poelen gegraven, waarin allerlei waterdieren voorkomen, zoals kikkers en watersalamanders. Langs de oevers zitten veel libellen. Zeldzame planten, zoals bijvoorbeeld de gevlekte orchis hebben zich op de oevers gevestigd. In de wintermaanden zitten in de plassen en poelen veel eenden, futen en aalscholvers, in de rietzone komen de blauwborst, kleine karekiet en de rietgors voor. De verwachting is dat een moerassig gebied ontstaat met een schraal gebied eromheen waar mogelijk heide zou kunnen groeien.

Ennemaborg

Welkom bij De Stichting Het Groninger Landschap

